

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарний факультет
Кафедра філології

**КОМПЕТЕНЦІЯ ГОВОРІННЯ У ТЕСТАХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ЯК ІНОЗЕМНОЇ НА РІВНІ B2**

Студентки IV курсу
групи ГФІ-17-Б
Марти Маркевич

Наукова керівниця:
викладачка кафедри філології,
кандидатка філолог. наук,
доцентка кафедри філології
Ксенія Бородін

Львів 2021

Зміст

Вступ.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕСТУВАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ДО НИХ.....	6
1.1. Тестування TOEFL та IELTS.....	8
1.2. Кембриджське тестування.....	13
1.3. Тестування TOEIC.....	15
1.4. Аналіз PTE тесту (PEARSON TEST of English).....	19
1.5. Вправи на підготовку до тестування у підручниках English File Upper-intermediate та Solutions Upper-intermediate.....	24
РОЗДІЛ 2 ПІДРУЧНИК “ЯБЛУКО” СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ: тестування компетенції говоріння.....	29
2.1. Аналіз підручника “Яблуко”.....	29
2.2. Опис пропонованих вправ на говоріння.....	31
Висновки.....	47
Література.....	48
Додатки.....	49

ВСТУП

Вивчення іноземної мови — важкий та кропіткий процес, який вимагає від студента вивчення та освоєння всіх мовних компетенцій.

Існує три види мовних компетенцій: комунікативна, мовна та мовленнєва.

Мовна компетенція — це система знань з граматики, фонетики, лексики, стилістики тієї мови, що вивчається. Термін “мовна компетенція” вперше був введений лише в другій половині XX століття вченим Н.Хомським, до цього моменту це явище не мало точного визначення.[1]

Мовленнєва компетенція — вміння адекватно й доречно, практично користуватися мовою в конкретних ситуаціях (висловлювати свої думки, бажання, наміри, міркування тощо), використовувати для цього як мовні, так і позамовні засоби (невербальну знакову систему) та інтонаційні засоби виразності мовлення. [2]

Комунікативна компетенція — це здатність встановлювати і підтримувати необхідні контакти з оточуючими людьми, певна сукупність знань, умінь та навичок, що забезпечують ефективне спілкування, передбачають вміння змінювати глибину і коло спілкування, розуміти й бути зрозумілим для партнера у процесі спілкування.[3]

До мовної компетенції належать мовні знання (фонетичні, лексичні, письмові). Мовленнєва компетенція містить в собі чотири види знань (аудіювання, говоріння, читання та письмо). Комунікативна компетенція містить в собі мовну та мовленнєву компетенції. Вони повинні бути в комплексі та взаємодіяти одна з одною. Важливий розвиток усіх трьох зазначених компетенцій. Мовленнєва компетенція дає змогу добре

оволодіти мовою та дати змогу спілкуватися нею. Вивчення іноземної мови неможливе без письма, аудіювання, читання та говоріння.[1]

Актуальність. Кожного року затребуваність у вивченні української мови зростає. Все частіше до нас приїжджає велика кількість іноземних студентів для навчання в українських університетах, поживляється бізнес між нашою та іншими країнами, до України з місяцями приїжджають дипломати, військовослужбовці та релігійні діячі. Таким чином і підвищується потреба у грамотно написаних підручниках для вивчення української мови. Хоча на книжковому ринку України і світу вже є ціла низка підручників з української як іноземної, зокрема розробки МІОКу: Хоча на книжковому ринку України і світу вже є ціла низка підручників з української як іноземної, зокрема розробки МІОКу: підручник: “Крок 1” , “Крок 2” та “Крок 3” рік видання 2014, автори: Олеся Палінська та Оксана Туркевич,, викладачів ЛНУ імені Івана Франка, підручники “Українська мова для іноземців крок за кроком”, автор Данута Мазурик, “Українська мова для іноземців” автори Іван Ющук, Юлія Бондарчук, Олександра Мушкудіані та ще велика кількість підручників, які спрямовані на вивчення української як іноземної, проте їхня кількість все ще не покриває різнобічних потреб іноземного студентства.

Саме тому у Школі української мови і культури УКУ (керівник Назар Данилків) було започатковано серію підручників у межах навчального комплексу “Яблуко” (авторки ...). Крім підручника і робочого зошита до комплексу мають також входити тестові завдання. Саме вирішенню цього завдання присвячено пропоновану роботу.

Мета: Проаналізувати різні види вправ на говоріння в англійських тестуваннях, а також у підручниках на середній рівень знання мови.

Завдання цієї роботи - створити вправи на перевірку компетенції говоріння для студентів середнього рівня, які б відповідали лексичним і граматичним темам підручника “Яблуко”.

Об’єкт: Тести на говоріння TOEFL, IELTS, TOEIC, PTE, Cambridge tests та вправи на говоріння у підручниках English file upper intermediate(рік видання), Solutions Upper-intermediate (рік видання).

Предмет: тестові завдання на говоріння для навчального комплексу “Яблуко” середнього рівня.

РОЗДІЛ 1

1. АНАЛІЗ АНГЛОМОВНИХ ТЕСТУВАНЬ ТА ПІДРУЧНИКІВ

Перед тим як братись за вивчення іноземної мови потрібно зрозуміти, який вид засвоєння інформації найбільш притаманний студенту. Зачасту молоді люди мають розвинену зорову пам'ять, в такому випадку студент, прочитавши текст чи граматику з легкістю запам'ятовує інформацію, яка була подана. Є ще один вид студентів, які вивчають мову більше через говоріння, тобто чим більше студент розмовляє на подану тему, або використовує подану граматику, тим краще йому все відкладається в голові. В інтернеті можна знайти велику кількість різноманітних лайфхаків, як опанувати мову легко за два тижні або які методи використовувати для швидкого опанування мови.

Відомий поліглот та промовець Бенні Льюїс, який знає шість мов, апелює до таких правил та методик під час вивчення іноземної мови. Він стверджує, що мову не потрібно прагнути вивчити ідеально, а тисяча слів не допоможе вільно розмовляти іноземною мовою. Ми й у рідній мові не використовуємо складних слів для того щоб спілкуватись. Говорити потрібно якомога більше, навіть маючи в запасі мінімальний словничок та елементарну граматику. Правила, яких дотримується промовець: 1) починати говорити з початку, тобто говорити потрібно навіть тоді, коли ще не вивчив багато слів, багато граматики і так далі. Говоріть вголос для того, аби розвивати навички говоріння; 2) якомога більше слухати, слухайте по дорозі на роботу радіо, аудіокниги, телепередачі або новини. Спочатку це видається дивним, та згодом людський мозок привикає до іноземної мови, і починає справлятися з мовою, спочатку важко перекладати одразу, потім стає легше з кожним наступним відео; 3) запам'ятовуйте прості, буденні фрази.

Усі ці поради повинні привести до успіху. Автор не твердить того, що такими методами учень вивчить іноземну мову на академічному рівні, проте він стверджує, що такі підказки допоможуть людині уникнути мовного бар'єру та почати спілкуватись з мінімальним словниковим запасом та граматичними конструкціями на елементарному рівні.

У XXI столітті люди вдаються до ряду маніпуляцій. Тим самим доводячи і собі, і оточуючим, що все простіше, ніж могло здаватись. Велика кількість онлайн курсів, безкоштовних відеоматеріалів, книг в інтернеті, вебінарів - дають великий доступ до інформації. Мовою стає легше оволодіти. У світі зароджується ще одна тенденція до легкого методу вивчення мов. Є також й інша сторона медалі, яка полягає в академічному вивченню іноземної мови. Іноземна мова потребує ґрунтовного вивчення в тих випадках, коли студент у майбутньому використовуватиме іноземну мову в професійних цілях. На противагу українській мові, англійська мова — одна з найбільш затребуваних мов у світі, яка є на другому місці у міжнародному спілкуванні. [4]

З метою покращення тестів та книг української мови для іноземців, було проведено ґрунтовний огляд, аналіз та зіставлення різних вправ, які були розроблені для вивчення англійської мови. Книги британського чи американського видання вважаються лідерами у продажі. Це і не дивно, адже хто краще зможе донести мову, крім носіїв. Відомо, що не кожен тест вміщує в собі всі види мовленнєвої компетенції: говоріння, аудіювання, читання та граматику.

Зачасту тестування також розраховані на певний рівень знань людини, а також і на те, з якою ціллю студент складає іспит. Проблема при підготовці уроків з вивчення української мови як іноземної полягає у тому, що кількість матеріалів для навчання обмежена. Таким чином задля

покращення ситуації проводиться аналіз підручників та тестувань більш досвідчених мов в цьому плані, таких як: англійська, іспанська, німецька тощо.

Першим проаналізованим тестуванням, буде іспит TOEFL. Цей вид перевірки англійської мови вважається одним з найвідоміших. Для початку потрібно розглянути, чим самим TOEFL виборив собі перше місце серед інших тестувань.

1.1. Тестування TOEFL

Тест TOEFL — вважається одним з найвідоміших видів перевірки знань людини. Цей іспит складається для того, щоб підтвердити рівень знань мови та використовувати його з метою переїзду в Сполучені Штати Америки або Канаду. Тестування розраховано на те, що після успішного складання особа має право навчатись в учбових закладах цих країн. TOEFL має термін дії 2 роки. Після цього сертифікат, який підтверджує рівень знань людини, стає недійсним.

Тест триває 4 години. TOEFL складається з 4 основних частин: читання, аудіювання, говоріння та письмо.

Читання займає по часу 60-80 хвилин та містить 37-60 питань до 2-5 текстів. За цей час людина повинна встигнути опрацювати різні види текстів та правильно відповісти на питання.

Аудіювання триває 60-90 хвилин, містить 36-50 питань. У цьому розділі головним завданням є прослухати лекції, обговорення в класі, розмови, після цього знову ж таки відповісти на питання.

Після цих двох етапів маємо ще й третій вид - говоріння. Тривалість цього блоку найменша - 20 хвилин, 6 питань. Студент повинен показати свої навички говоріння, показати наскільки грамотно вміє будувати

речення, використовуючи різні конструкції. Відповіді на питання записуються на диктофон, після цього результати надсилаються шістьом екзаменаторам, які їх прослуховують. Для підготовки дається 15 секунд, на те, щоб прочитати завдання - 45 секунд. Розмова-відповідь повинна бути не довшою, ніж 45 секунд. Під час прослуховування відповіді студента, екзаменатори звертають увагу на такі чотири компоненти: 1) наскільки цілісно та точно розкрита тема, 2) словниковий запас, який особа використовує у своїй розмові, 3) грамотність висловлення власної думки, 4) загальне враження від відповіді.

Письмо - завершальна частина цього тесту. 50 хвилин тесту вимагає написання двох есеїв на задану тему. Один есей вимагає 5 абзаців з мінімальною кількістю слів від 300 до 350. Другий вид есею вимагає меншу кількість слів у розмірі 100- 225, проте завдання полягає у тому, що студент читає поданий текст, а також нотатки викладача до нього, після він пише коротку відповідь на прочитане та прослухане.

Так як мета цієї роботи зосередити свою увагу на аналізуванні виключно вправ з усної частини тестувань, до уваги представлено декілька вправ з тестування TOEFL.

Перше та друге завдання в усній частині вимагає від студента розмови на знайомі йому теми, такі як: хобі, дім, сім'ю, дозвілля, домашніх улюбленців тощо. На перше та друге завдання дається п'ятнадцять секунд щоб підготувати відповідь, розповідь повинна бути не більше ніж 45 секунд.

Приклад 1 завдання:

Яку гру ти любиш гратись, опиши цю гру та поясни чому ти любиш її грати, залучи деталі та приклади до свого пояснення.

Приклад 2 завдання

Деякі люди їздять на власному автомобілі до школи або на роботу. Інші їдуть на автобусі, поїзді чи іншому виді громадського транспорту. Що ви вважаєте кращим і чому? Включіть деталі та приклади у своє пояснення.

Третє завдання пропонує студенту прочитати короткий уривок про ситуацію в університеті, прослухати розмову, а після цього висловити свою думку до ситуації. Після цього як студент прослухає завдання на підготовку виділено 30 секунд, і 60 секунд для ґрунтовної відповіді на ситуацію.

Приклад 3 завдання

КУРСИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

“Дистанційні курси навчання в коледжі — це регулярні планові заняття, які необхідно закінчити до кінця кварталу. Усі онлайн-курси викладаються викладачами коледжу спільно з відповідними академічними кафедрами. Студенти повинні будуть брати участь у "віртуальному класі" в Інтернеті, проводити дослідження та виконувати завдання. Студенти повинні мати щоденний доступ до персонального комп'ютера із програмним забезпеченням для обробки текстів та підключення до Інтернету. Студенти повинні витратити приблизно 12-15 годин на тиждень на будь-який онлайн-курс.” Від студента вимагається висловлення думки щодо онлайн-курсів, пояснити причини, якими студент доводить свою думку.

Структура четвертого завдання є схожою до третього, проте складнішою. Мета цього завдання полягає у тому, що студент повинен прочитати знову ж таки текст, прослухати лекцію на цю ж тему, а потім

висловити свою думку на поставлені питання до поданого матеріалу. Студенту дається 30 секунд для того щоб зібратись з думками та відповісти на подані питання. На відповідь дається одна хвилина. Четверте завдання вимагає від студента розмови вже не на прості та примітивні теми.

Приклад 4 завдання (текст, на який студент повинен висловити свою думку).

“Гомеостаз - це тенденція до рівноваги. У зоології гомеостаз - це здатність тварини підтримувати рівновагу тіла, регулюючи його фізіологічні процеси. Саме безперервне збалансування та перебалансування процесів в організмі підтримує стабільність і відновлює нормальний стан організму, коли воно порушено. Гомеостатичні системи підтримують внутрішнє середовище тварини в допустимих межах, навіть якщо зовнішнє середовище може змінюватися. Гомеостатичні системи захищають організм тварини від шкідливих змін, таких як зміна температури або рівня води.”

Після того, як студент прочитає поданий текст, він також повинен прослухати лекцію викладача, тема промови пов'язана з прочитаним текстом. В цьому завданні викладач описує великі вуха кролика, питання, яке впливає з цієї промови звучить так: “Як вуха кролика можуть бути використаними в гомеостазі?”.

П'яте та шосте завдання займають однакову кількість часу, на підготовку студенту дається 20 секунд, а на висловлення думки одну хвилину. В п'ятому завданні студенту пропонується прослухати розмову, а після цього поговорити про інформацію, яка буде згадана в бесіді. Для того щоб студенту було легше виразити свою думку екзаменатори пропонують ряд питань, по яких повинна будуватись відповідь студента.

У шостому завданні студент повинен прослухати запропоновану лекцію та розповісти про основні ідеї згадані в аудіо.

Далі наступний огляд тестування, яке часто порівнюють з TOEFL тестом. Якщо в пошуку набрати “Різниця між TOEFL і IELTS” можна помітити скільки різних статей є на цю тему. Тож наступне тестування для аналізу представлено IELTS тест.[5]

IELTS тест — це ще один вид перевірки рівня володіння англійською мовою. Від TOEFL відрізняється тим, що відбувається він виключно вживу, весь екзамен складається письмово на аркушах паперу в класі з іншими студентами, усна частина відбувається вживу віч-на-віч з екзаменатором, головне розрізнення полягає у тому, що IELTS оснований на британській англійській мові, а TOEFL складений на американській.

IELTS також обмежений в час дії до 2 років. У цьому тесті так само є чотири частини (говоріння, читання, аудіювання і письмо). Загальний час за який потрібно пройти тест є 2 години 45 хвилин, що на 1,5 години коротший, ніж TOEFL.

Розмовна частина цього тесту відрізняється тим, що бесіда проходить вживу між екзаменатором та студентом, загальна тривалість 10-15 хвилин. Усна секція складається з трьох частин: для початку людина, яка перевіряє розмовні знання, питає про інтереси, хобі, повсякденне життя тощо, після цього за хвилину потрібно підготувати виступ на задану тему. Завершальна частина полягає у тому, що студент дає розгорнуті та чіткі відповіді на запитання. Оцінює усні навички студента лише один екзаменатор, з яким людина веде розмову.

Крім того, що тест має часові рамки, він також розподілений на певні секції:

1 частина: запитання-відповідь (4-5 хвилин) (питання прості та не вимагають розгорнутої відповіді).

2 частина: бесіда протягом 1 хвилини (вимагається розгорнута особиста думка, звертається увага на вміння висловити думку, порядок висловлення, обізнаність в багатьох сферах життя).

3 частина: обговорення (4-5 хвилин).

Теми для трьох частин розмови однакові, стосуються повсякденного життя, власних уподобань та поглядів.

Критерії оцінювання стандартизовані та полягають у вмінні людини застосовувати граматичні конструкції, слова та вирази, звертається увага й на послідовність викладу матеріалу в своїй розмові, чіткість та логічність подання інформації. За критерієм оцінки тесту IELTS, під час перевірки есею, екзаменатор буде більше увагу звертати на складність граматичних конструкцій та складну, нетипову лексику, ніж на сильну та цікаву ідею, в той час як на іспиті TOEFL критерії оцінювання з точністю до навпаки.[5]

Порівнюючи усну частину тестування IELTS з TOEFL, можна дійти до висновку, що питання та завдання в IELTS тестуванні легші, ніж у TOEFL, проте цікавіші завдання все таки в TOEFL. Як вже було згадано вище IELTS тестування з говоріння складається з двох частин. В першій частині студент повинен дати відповіді на примітивні та прості питання. Теми для розмови є про сім'ю, до прикладу: “Опиши свою сім'ю”, “У тебе велика чи маленька сім'я?”, “Що ти любиш робити зі своєю сім'єю?” і тому подібне, також питання можуть бути про роботу: “Чим ти займаєшся?”, “Які твої обов'язки?”, “Ти любиш свою роботу?”, “Розкажи трішки більше про свою роботу”, “Що ти любиш в своїй роботі?” і так далі. Також цей блок містить питання стосовно навчання, рідне місто, погоду, весілля, подорожі, друзів і тому подібне. Загалом питання намагаються взяти в студента його особисту думку на легкі та примітивні теми про стиль життя.[13]

Друга частина також містить ряд питань до студента, проте в завданні вимагається опис якоїсь теми, вираження своєї думки стосовно чогось. Теми для розмов є серйозніші та вимагають від студента певних знань в тій чи іншій галузі. Наприклад: “Опиши як ти спілкуєшся зі своїми друзями”, у відповіді повинні бути розгорнуті такі пункти: “Якому виду спілкування ти надаєш перевагу?”, “Як часто ти використовуєш такі методи комунікації?”, “Які мінуси є в такому спілкуванні?”, “Поясни чому ти надаєш перевагу цьому виду спілкування”.[14]

1.2. Кембріджське тестування

До цієї групи належить велика кількість іспитів для перевірки рівня англійської мови. Основною відмінністю цих тестувань від IELTS та TOEFL полягає у тому, що Кембриджські іспити не мають терміну дії. З сертифікатом, який затверджуватиме рівень знань англійської, особа має право вступати до вищих навчальних закладів, влаштовуватись на роботу, яка вимагає затвердження здобутих знань англійської мови. Кембриджські тестування розроблені для різних груп осіб, а також на різний рівень володіння мовою. Існує два блоки, до першого блоку належать загальні тестування, до другого належать іспити в вузькій сфері діяльності.

Кембридж пропонує іспити не лише для дорослих але й для дітей та підлітків, з метою підготовки до здачі дорослого іспиту в майбутньому. Структура вправ однакова на всіх рівнях, змінюється лише наповнення цих вправ та складність.

У частині говоріння є декілька етапів складання цього іспиту. Перевірка знань відбувається цікавим способом. Розмова триває не між екзаменатором та кандидатом, а між двома кандидатами. Таким чином перевіряється вміння людини комунікувати з іншою людиною, знаходити

спільну мову та розуміння. Екзаменатор в той час слідує за розмовою, контролює процес та оцінює здібності двох кандидатів.

Тестування починається з частини читання. Цей блоку перевірки знань кандидата містить в собі 32 питання до текстів з журналів, газет, оголошень і так далі. По часу цей блок займає 45 хвилин.

Наступний блок займає письмо. В цю частину входить 2 завдання. Перше написати власний есей і друге скласти коротке повідомлення на задану тему. Ця секція не відрізняється по часу від попередньої і триває також 45 хвилин.

Слухові навички студента перевіряються тривалістю у 30 хвилин, за цей час кандидат повинен прослухати різного роду оголошення, розмови та дати відповідь на 25 питань.

Говоріння складається з чотирьох етапів. В цьому блоці перевіряють основні навички людини, наскільки добре особа вміє комунікувати з іншою людиною, ставити питання, відповідати на них. Теми для розмови - різні. Загалом те, про що потрібно говорити стосується повсякденного життя. На жаль, у відкритому доступі немає прикладів вправ для усної частини тестування.

Наступним видом тестувань, який буде проаналізований - це TOEIC. Його також часто порівнюють з TOEFL, проте в ньому є один великий нюанс, який відрізняє його від TOEFL. [6]

1.3. Тестування TOEIC

Зачасту цей вид тестування порівнюють з TOEFL тестом, проте все таки ці два типи перевірки знань мають декілька розрізень, через які порівнювати їх все таки не слід. Для початку потрібно сказати, що TOEIC тест розрахований на те, що після успішного складання, людина може

використати цей сертифікат для того, щоб отримати роботу в англомовній міжнародній фірмі. В багатьох аспектах структура тесту TOEFL та TOEIC подібна, проте головна різниця полягає у їх приналежності. TOEIC іспит розроблений для більш вузької спеціалізації, а саме для академічного застосування.

Цікава відмінність цього тесту від інших є в тому, що хоч і складається він з 4-ох частин (говоріння, читання, аудіювання та письмо) та складати можна не всі. Перша частина за тривалістю займає приблизно 80 хвилин, а друга 120 хвилин. Кожну з цих частин іспиту можна складати окремо або ж не складати взагалі, все залежить від побажання самого студента. Людина може скласти іспит по читанню та слуханню, чого як твердять спеціалісти цілком достатньо для роботи в американських міжнародних фірмах. До уваги можна взяти і те, що тестування розроблене на реальних робочих ситуаціях. На жаль, ситуації не є в загальному доступі, тому прикладів привести неможливо.

Короткий огляд частини читання та слухання - дві частини займають різну кількість часу, читання - 75 хвилин, а слухання - 45 хвилин, оцінюються ці два блоки однаково в 100 балів кожна.

Секція аудіювання містить в собі 4 частини, які мають свої назви. Перша частина називається "Фото секція". У цій частині пропонується кандидату 10 картинок та до кожної ілюстрації по 4 коротких описи. Завдання людини полягає у тому аби цих 4 описів вибрати одну, яка буде найбільше підходити до певної картинки. На цих зображеннях можуть бути різні тварини, люди, природа, життєві ситуації і так далі. Друга частина має назву "Питання/Відповіді". Завдання цього блоку полягає у тому, що учень повинен прослухати одне питання та три відповіді на нього. Після цього особа повинна обрати знову ж таки одну відповідь з трьох, яка буде

найбільше підходити до питання, на думку студента. Загалом ця секція містить 30 питань, на кожне питання виділено час до 25 секунд.

Третя частина має назву “Коротка розмова”. Кандидат слухає 10 коротких діалогів, після чого повинен дати відповідь на 30 питань, на кожне питання виокремлено знову ж таки 25 секунд. Завершальна частина секції аудіювання має назву “Коротка бесіда”. В цей раз слухач повинен прослухати 10 монологів, які стосуються виключно ділового керунку. До кожного монологу пропонується три питання з трьома варіантами відповіді.

Секція читання відрізняється за своєю будовою від секції аудіювання тим, що має три частини замість чотирьох. Перший блок перевірки називається “Незакінчене речення”, тут пропонується 40 питань та по 4 відповіді на кожне з питань. Тривалість першого блоку становить всього лиш 15-20 хвилин. Другий блок має назву “Passage Completion”, в ньому містяться речення з пропущеними словами. Кандидату потрібно обрати правильне слово-відповідь з 4 запропонованих. Завершальна частина секції читання вважається найбільш важкою, не через складні завдання, а через втрату концентрації та сил під кінець. Блок має назву “Коротке читання” та полягає у тому, що до уваги студента представлені декілька міні-текстів, довжина яких 3-4 речення, до кожного міні-тексту пропонується по 2-5 питань, на які є 4-5 варіантів відповіді. Тематика цих текстів надзвичайно різна від технологічних новинок до відносин в колективі.

Як вже було сказано вище, кандидат може скласти іспит суто по цих двох блоках Читання / Аудіювання. Друга секція у цьому розділі присвячена говорінню та письму. Ця секція важлива, проте студент може її

уникати, склавши лише читання та аудіювання. Розберемо, як саме перевіряються ці дві компетенції.

Говоріння - один з основних чинників під час вивчення мови. Секція говоріння в цьому тесті має найменшу тривалість та проходить лише протягом 20-ти хвилин. За цей час кандидат повинен пройти 6 частин перевірки говоріння. Перша частина має назву “Читання тексту”. Кандидат повинен прочитати вслух невеликий за розмірами текст, на виконання цього завдання дається трохи більше хвилини. Ця частина показує наскільки добре кандидат вміє прочитавши текст передати інтонацію, з якою потрібно читати. Друга частина “Описання фото та картинки” має за мету показати наскільки студент вміє описувати те, що проілюстровано. На підготовку дається 30 секунд і ще 45 секунд присвячені опису вголос ілюстрацій. Третій блок перевірки говоріння має назву “Відповіді на питання”. Студент повинен відповісти на четверте і п'яте питання тесту (виділений час - 15-20 секунд). Також є ще і шосте питання на нього дається до 30 секунд. Питання, які будуть представлені можуть стосуватись особистих уподобань, хобі і так далі. Зачасту на такі питання виносяться більш узагальнені теми, аби не задіти почуття кандидатів. Частина четверта має назву “Блок питань з наданою інформацією”. Завдання полягає у тому, що студенту дають розклад конференцій, виділяється час в межах 30 секунд на те, щоб прочитати та 15 секунд для відповіді на кожен з трьох питань. Передостання частина цієї секції говоріння називається “Вирішення проблеми”. Учні потрібно прослухати коротке повідомлення-скаргу від незадоволеного клієнта, кандидату дається 30 секунд на підготовку та одну хвилину на відповідь. Людина, яка складає іспит повинна показати, що проблема клієнта йому зрозуміла та швидко зорієнтуватись, яку відповідь дати на повідомлення. І остання частина є “Вираження своєї думки”, в цій частині, як завершальній,

студент має хвилину часу аби поділитись своєю думкою стосовно теми, яка йому випала. На підготовку дається всього лиш 15 секунд. Іспит по говорінню проходить так само як і TOEFL кандидату видають навушники та мікрофон, відповіді записуються після чого відправляються на перевірку екзаменатором.

Секція читання займає 20 хвилин, в її будову входить іспит, який складається лише з трьох частин. Частина перша називається “Опис картинок” та має на меті перевірити вміння опису картинок. Всього є 15 картинок та 8 хвилин для виконання. Друга частина секції має назву “Відповідь на письмо”. Студент повинен за 10 хвилин прочитати лист і написати невеликий лист-відповідь. Завдання зроблене на перевірку словникового запасу та граматики кандидата. Завершальна частина “Написання есею”, з назви все ніби зрозуміло. Учні представляється тема, на яку він повинен написати есей до 300 слів. Есей перевіряє логічність побудови речень, конструктивність, зв'язність та різносторонність самого студента.

Про останнє тестування не так багато говорять як про чотири попередніх, проте це теж відомий вид тестування англійської мови, то ж на нього, на його структуру та на ціль його тестування також варто звернути увагу.[8]

1.5. PTE тест (PEARSON TEST of English)

PTE тестування є міжнародним іспитом, складений для перевірки знань англійської мови в іноземців. Це тестування, як і будь-яке інше має свої критерії оцінювання, по яких екзаменатори визначають наскільки добре людина володіє певною мовою. Як і в більшості інших тестувань PTE тест оцінює те, наскільки добре студент розуміє про що говорить

носій мови, грамотність побудови речень під час відповіді, письмові навички кандидата.

Після успішного складання кандидатом цього виду тестування, студент отримує сертифікат міжнародного зразка, з цим сертифікатом кандидат має можливість вступати до навчальних закладів, влаштовуватись на роботу в міжнародні фірми в Америці, Канаді. Головною перевагою цього тестування є те, що він не має терміну дії, як тест TOEFL чи IELTS. Всі ми добре розуміємо, що іноземна мова, це мова, яку неможливо вивчити досконало та знати все. Кожна мова має багато своїх аспектів та розвивається кожного дня. Таким чином і знання, які ви підтвердили один раз, не можуть залишитись тими самими і після 2-ох років після тестування. Тому важливо пам'ятати, що дія сертифікату, який не має терміну все одно обмежена. Адже при вступі в коледж, чи при поданні на якусь роботу спеціалісти звертають увагу на те, в якому році людина підтвердила свої знання іспитом та можуть вимагати від особи “свіжих” знань.

Тестування має три різновиди:

1. PTE academic, тестування розраховане на перевірку знань у студентів, які після успішного складання вступають у вищі навчальні заклади Америки чи Канади. Тестування можуть складати особи, від 16 років з дозволу батьків або з 18 років самостійно. З усіх видів тестування, саме цей тест користується найбільшою популярністю.
2. PTE General - загальне тестування, розроблене для кандидатів, які мають бажання переїхати жити за кордон або влаштуватись в іноземні фірми. Тестування дозволено для осіб старше 16 років.

3. PTE Young Learners, цей екзамен складений для наймолодших кандидатів, вікова категорія від 8 до 15 років. Таким чином при потребі вступати в навчальні заклади в такому віці, PTE тестування допоможе підтвердити свої знання юним кандидатам.
4. Існує ще один вид тестування він має назву Business English Test, цей тест не входить в загальний перелік тестувань. З навзи цього іспиту стає зрозуміло, що це тестування розроблений для перевірки ділової англійської мови та розрахований на те, що після успішного складання кандидат, влаштується на роботу у бізнес середовищі.

Тривалість тестування 3 години. Тестування складається з трьох блоків. Перший блок говоріння та письмо, другий блок читання та третій аудіювання.

У блоці говоріння та письмо студенту дається час від 77 до 93 хвилин на виконання завдань. Починається цей блок з самопрезентації, яке повинно тривати не більше ніж 30 секунд. Після цього кандидат приступає до виконання завдань. Для початку студент повинен прочитати текст вголос, така вправа перевіряє те наскільки добре людина може читати рандомний текст. Після цього кандидат повинен прослухати певну кількість речень та повторити їх. Ці два види завдань дивні та не схожі на стандартні вправи в інших тестуваннях. Спеціалісти стверджують, що такий вид завдань необхідний в усній частині, для того щоб екзаменатор зміг створити цілісну картину не лише по тому як абітурієнт вміє розвивати свою думку стосовно поданої теми, а також і по тому як людина розуміє носія мови та може його повторити. Адже зачасту студент не має комунікації з людьми для яких англійська мова є рідна, таким чином практика з україномовними вчителями завдає клопоту студенту та створює бар'єр, після якого студент не може порозумітись з носіями мови. Тому важливо аби під час навчання учень мав практику виключно з носіями

англійської мови. Для студентів, які не мали досвіду спілкування такий вид перевірки навичок може стати серйозним викликом. Наступний вид завдань все ще перевіряє усні навички кандидата. Завдання на опис картинок показує наскільки грамотно та структуровано учень може описати все те, що бачить. Переказ лекції є також цікавим видом перевірки. Завдання полягає у тому, що студент повинен прослухати лекцію та переказати її своїми словами. В такому випадку кандидат показує рівень словникового запасу. Останнім завданням цього блоку є написання есею на подану тему. Для перевірки письмової частини студент повинен написати есей, обсяг від 200 до 300 слів. Щодо блоку читання, час виділений на нього коливається від 32 до 40 хвилин. В цій секції студенту потрібно спочатку прочитати текст з пропусками та дібрати самостійно потрібні слова, які пропущені в тексті. Такий вид завдань має назву Use of English, та перевіряє лексичний запас кандидата. В цьому випадку немає можливості вгадати, тут або знаєш або ні. Наступна вправа, яка є дуже популярна це впорядкувати абзаци по порядку для того щоб текст можна було читати. Такий вид вправ використовується і на Зовнішньому Незалежному Оцінюванні з англійської мови. Блок читання містить лише два вищенаведених різновиди вправ, проте у кожній вправі міститься по два тексти для опрацювання.

Блок аудіювання займає по часу 45-57 хвилин. В основі його містяться такі види вправ:

1. Резюме почутого тексту, кандидат прослуховує текст та намагається його описати за певними пунктами.
2. Текст з пропусками, студент повинен заповнити пропуски в тексті, прослухавши його аудіо.
3. Диктант - завершальна частина цього блоку полягає у тому, що студент повинен в під диктовку написати текст. Таким чином

екзаменатори перевіряють наскільки добре кандидат розуміє те, що говорять та може це написати.

Наступним видом тестування є PTE general. Це тестування робить акцент на повсякденній англійській мові. В своїй основі це тестування містить перевірку усних навичок, письмових, читання та аудіювання. Відбувається він виключно онлайн. Після того як студент складає іспит, його результати перевіряються в декілька етапів. Для початку тест проходить перевірку місцевими екзаменаторами, після цього вже перевірені тестування надсилаються в Великобританію, для ще однієї незалежної перевірки. PTE general розрахований на 5 рівнів знань англійської мови від найпростішого A1 до найскладнішого C2. Тривалість тестування залежить від вибраного рівня мови кандидатом, відповідно і складність завдань також залежить від рівня володіння мовою. Письмова частина триває від 75 хвилин до 3 годин залежно від рівня мови та містить 9 блоків, теми завдань залежать від ступеня знань. Для найнижчого рівня підібрані теми будуть легкі: вільний час, сім'я, покупки і так далі, чим вищий рівень, тим складніші теми подаються. До прикладу на рівень B2 кандидат повинен бути обізнаним в багатьох сферах життя та вміти висловити свою думку на такі теми: проблеми забруднення навколишнього середовища, вплив політики і так далі.

В усній частині студент повинен провести бесіду з екзаменатором або взяти участь в рольовій грі з іншими кандидатами, також учень повинен скласти монолог на подану тему або описати декілька картинок, максимум за екзамен кандидат може набрати 90 балів. Структура та час цього виду тестування не відрізняється від попереднього PTE тесту.

Родзинкою PTE тестувань є PTE Young Learners, перевірка знань для наймолодших. Як вже було згадано це тестування розраховане на наймолодших кандидатів. Завдяки грамотній побудові тесту, завдання не викликають в дитини занепокоєння, та невпевненість в своїх знаннях.

Екзамен поділяється на певні рівні перевірки знань, загалом цих рівнів є чотири, перший має назву Firstwords (A1) з назви стає зрозумілим, що цей тест розрахований на наймолодших учнів, після цього йдуть ще три рівня: Springboard (A1), Quickmarch (A1+) і Breakthrough (A2). Іспит складається з усної частини та письмової. Всі завдання іспиту розроблені на основі “життя сім’ї Браун”, діти обговорюють їжу, домашніх улюбленців, покупки, дім, школу, членів сім’ї, відпочинок і так далі. В блоці слухання, діти слухають два діалоги цієї сім’ї та виконують вправу, де потрібно провести лінії від картинок, де намальовані члени цієї сім’ї, до фраз, які їм належать.

Усна частина проходить в ігровій формі. В аудиторії знаходяться 5 осіб. Учні грають в гру, по черзі кидають кубики та ходять своїми фішками (гра розроблена на основі відомої всім гри “Монополія”). На кожному полі знаходиться одне питання або завдання. Коли фішка зупиняється на одному з полів, дитина бере карточку зачитує питання та відповідає на нього. Друге завдання цього блоку полягає у тому, що дитина обирає одну з карточок, на яких написана тема для розмови, та намагається скласти монолог до певної теми, учень повинен говорити на подану тему протягом однієї хвилини. Загальна тривалість усної частини 20 хвилин. На думку спеціалістів, ігрова форма усної частини не завдасть великого стресу дитині і допоможе комфортно почувати себе під час іспиту.[9]

1.6. Аналіз підручників English File Upper-intermediate та Solutions Upper-intermediate

Серія складається з двох книг, одна книга розроблена для роботи в класі, а друга розрахована на самостійне закріплення вивченого матеріалу. В робочому зошиті учня немає вправ на говоріння. Говоріння є лише в підручнику для роботи в класі. В книзі є 10 розділів, кожен розділ має вправи на граматику, читання, аудіювання та говоріння. Значна увага в цих

книгах приділена зокрема граматиці. Вправ на говоріння не є багато, в більшості випадків завдання повторюються в кожному розділі. Наведемо приклад вправ для говоріння:

a Ask your partner some difficult interview questions/Запитайте свого партнера кілька складних питань, склавши інтерв'ю.

b Invent a tough interview question of your own, which you think might tell you something interesting about another person/Придумайте самі декілька складних питань, які допоможуть краще пізнати свого партнера.

c Ask your question to as many other students as possible and answer theirs/поставте свої питання якомога більшій кількості студентів.

d Which questions did you think were the most interesting? why?/які питання на вашу думку є найбільш цікавими? чому?

Як бачимо по першому розділу, завдання не є складні, всі питання вимагають власної креативності та ідей. Загалом немає точного обсягу та критерій. Головна мета цих завдань полягає у тому, щоб студент знаходив спільну мову зі своїм сусідом по парті, слухав речення, які складені сусідом і намагався зрозуміти та дати відповідь.

Як і у всіх підручниках, які розраховані на вивчення іноземної мови, завдання починаються від найпростіших до найскладніших, такий метод розрахований на накопичення інформації, знань, а отже і можливість застосувати їх на практиці. В більшості випадків завдання, які розроблені на практику говоріння не потребують багато часу та ґрунтовних відповідей. Але учень навчається вміло застосовувати свої знання, які подаються в кожному розділі.

В наступному розділі вправи на практику мови дещо різняться від попереднього. Автори вдаються також і до того, що поєднують читання з говорінням, таким чином студент повинен для початку прочитати текст,

опісля розповісти про те, що пропонується в наступних вправах на говоріння. В таких вправах найбільша увага зосереджена на темі певного розділу та словника, який повинен бути засвоєний особою. Наведемо приклад ще однієї вправи:

a) Describe the person to a partner, and say what they do that makes them seem younger than their age./Опишіть людину своєму партнеру та розкажи, що вони роблять для того щоб виглядати молодше свого віку.

b) Look at the photo of Dilys and Sian. Approximately how old do you think they are?/Погляньте на малюнок, на якому зображені Дейліз та Сіан. На вашу думку скільки їм років ?

Такі вправи дають волю думці. Своєю думку потрібно не просто висловити але й підтвердити власними переконаннями. У третьому розділі також є поєднання, проте вже слухання з говорінням. Для практики говоріння тут є всього лиш одна вправ з проілюстрованими малюнками. В праві є 5 картинок одягу, учень повинен подивитись на картинки та поділитись своїми думками з приводу того, які речі до якого віку людей могли б належати.

Завдання звучить так:

a) Look at the clothes in the photos. What age group do you associate with?/Погляньте на фото. З яким віком людей асоціюється стиль одягу. Вправи побудовані циклічно кожних три юніти. Тобто, якщо в першому розділі є просто говоріння, то в другому говоріння поєднується з читанням, а в третьому зі слуханням, таким чином студент вчиться справлятися з багатьма завданнями тим самим розвивати свої навички.

Велика частина вправ в цій книжці зосереджена зокрема на аудіюванні. Задля того щоб людина пристосувалась до того як говорять носії мови. Для початку учню пропонується сліdkувати за текстом та слухати аудіо, після цього йдуть вправи з відповідями правда чи брехня. Слухач повинен прослухати текст , після чого дати відповідь на питання.

Складність завдань зростає з кожним розділом. Так як книжка розрахована на накопичення граматики, слів тощо. З кожним разом говорити потрібно більше. Речення повинні ставати складнішими і цікавішими.[10]

Наступні підручники, які був обрані для аналізу та характеристики структури і вправ — це серія Solutions Upper-intermediate. Якщо порівнювати ці підручники з попередніми двома, можна сказати, що по структурі подання інформації граматика не має кардинальних змін. Як вже було сказано вище, зачасту книги з однаковим рівнем мови слідуєть однаковому поданню граматики та лексики. Підручник English File Upper-intermediate має більш чітку будову в кожному розділі. В цій же ж книзі структура дещо губитьсь, проте завдання на говоріння побудовані цікаво.

До прикладу у першому розділі говоріння також полягає у тому, що студент повинен взаємодіяти та виконувати вправи зі своїм партнером. Перша вправа на говоріння пропонує нам:

Work in pairs. Do you think Amy is right to be annoyed with Lily? What would you do in a situation like this./Попрацюйте в парах. Як ти думаєш, Еми права, коли злиться на Лілі?

Якщо аналізувати вправи на говоріння загально, можна дійти до висновку, що більшість вправ вимагає від учня особистої думки стосовно поставленої ситуації. Граматика та лексика відповідно до рівня англійської мови не змінюється, радше це можна назвати словом накопичення, адже чим вищий рівень, тим більше різних нюансів стосовно часів чи інших граматичних тем з'являється. Так само і з лексикою, черговість тем йде однакова на різних рівнях оволодіння мовою, відрізняється лише складність слів відповідно до рівня.

Приклад ще однієї вправи з цієї книжки:

Work in pairs. Tell your partner about something you did recently. Use verbs from these lessons./Попрацюйте в парах.Розкажи своєму партнеру щось що ти робив нещодавно.Використовуй дієслова з уроку.

Отже, можна помітити у цьому підручнику більш чітке формулювання завдань, в самому завданні одразу вказується, яку саме граматику чи лексику потрібно закріпити, виконуючи вправу. З перших сторінок видно, що автори дуже заангажовані в тому, щоб людина якомога більше говорила. Навіть поверхнево пройтись по підручнику, можна помітити, що вправи на говоріння є на кожній сторінці і трапляються вони не один раз, а може й два і три.

Наступний цікавий вид вправи поданий у підручнику:

Work in pairs. Look at the list of annoying habits.Which do you do?Which annoy you the most?/Попрацюйте в парах, подивіться на список надійливих звичок. Які притаманні вам?Які нервують вас найбільше.

Говоріння розвиває власну думку, вміння слухати та бути почутим. В даному випадку вправи до розділу зроблені на основі граматики і лексики.

Ще одна не менш важлива відмінність серії книг Solutions від English File полягає у тому, що у робочому зошиті студент також знайде вправи на практику нового матеріалу.

Вправа на говоріння з робочого зошита:

Look at the photos (A-F).Can you identify the people and their occupations?What have they done to become famous?

Наступний цікавий вид вправ на говоріння. В даному випадку можна помітити, що вправи базуються на вивченій граматики, яка була представлена та засвоєна учнем в певному розділі. Цей метод цікавий тим, що студент бачить як побудоване завдання, автоматично розуміє, в якому часі від нього/неї вимагають утворення відповіді. [7]

За основу створення запропонованих нижче вправ було взято приклади вправ з тестувань TOEFL та IELTS. В TOEFL завдання полягають на прочитанні тексту, а також на прослуховуванні аудіо, після чого студент повинен поговорити про те, що прочитав, прослухав, проте у нижче поданих завданнях використовується відео, для опрацювання. Побудова початку завдань взята з English File Upper-intermediate та Solutions Upper-intermediate.

РОЗДІЛ 2

ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДРУЧНИКА “ЯБЛУКО” СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ. ОПИС ЗАПРОПОНОВАНИХ ТЕКСТІВ

2.1. Аналіз підручника “Яблуко”

“Яблуко”- це серія, яка складається з двох посібників(робочий зошит та підручник). Посібник складається з 12 уроків, кожен урок має свою тему, під час якої йде вивчення певної граматики, ознайомлення з тематичними словами та вміннями застосувати їх у вправах.

Зміст підручника “Яблуко”:

Грамматика

1. Відмінювання дієслів теперішнього часу,
2. Знахідний відмінок,
3. Родовий відмінок, узгодження іменника з числівником,
4. Дати,
5. Місцевий відмінок,
6. Недоконаний і доконаний вид дієслова(минулий час),
7. Недоконаний та доконаний вид дієслова(майбутній час),
8. Ступені порівняння прикметника,
9. Дієслова руху,
10. Давальний відмінок,
11. Речення з Якщо,
12. Наказовий спосіб.

Лексика

1. Дозвілля та розваги,
2. Подарунки,
3. Скільки(вага, об'єм, еільеісні числівники),
4. Порядкові числівники (роки, століття),

5. У місті та за містом.
6. Дії та результати(дієслова недоконаного часу),
7. Техніка,
8. Погода,
9. Транспорт,
10. Модальності,
11. Екологічні проблеми,
12. Емоції.

Підручник “Яблуко” створений з урахуванням усіх видів мовленнєвої діяльності: говоріння, читання, аудіювання та письма. Усе йде в комплексі до кожного уроку. Таким чином автори передбачають міцне закріплення вивченого матеріалу учнем. Вправи у підручнику взаємозалежні та творять єдину картину. Важливим чинником під час формування книжки є поетапність граматики та лексики в цілому. Розвиток мови йде поступово, так само і вправи зростають по мірі складності. [11]

Головне завдання, якому слідували автори “Яблуко” є поетапність та комплексний розвиток усіх мовленнєвих діяльностей. Структуру кожного розділу посібника “Яблуко” можна охарактеризувати за 7 блоками:

1. ознайомлення та засвоєння нової лексики та слухання,
2. вивчення нової граматики,
3. читання текстів на різну тематику,
4. ознайомленні зі ще однією граматичною темою,
5. другий текст загальної тематики,
6. огляд моделей спілкування,
7. опанування письма.

Такі сім блоків, які стосуються не лише однієї мовленнєвої компетенції допомагають розвинути в студента цілісну картину української мови, звертаючи увагу на всі навички та вміння людини.

Порівнюючи з іншими іноземними мовами, можна сказати, що українська мова має набагато більше нюансів, аніж та сама англійська мова, німецька, іспанська тощо. Таким чином в роботу авторів, які складають посібники для вивчення української мови, входить багато обов'язків.

Говорячи про українську мову загалом можна сказати, що цю мову вивчати нелегко. Складність полягає у:

1. Написанні слів кирилицею;
2. Відмінках іменників, займенників, числівників, прикметників
3. Дієвідмінюванні дієслів.

2.2. Опис пропонованих вправ наговоріння

Ціллю завдання в практичній частині було запропонувати вправи до кожного уроку в підручнику “Яблуко”, для перевірки усної частини. Комунікативна функція відіграє велику роль в нашому житті. Без спілкування немає мови. Говоріння вважається головним аспектом у вивченні іноземної мови, адже теорії може бути багато, а практики мало. Вправи бувають декількох видів:

1. вправи, які потрібно виконувати в групах,
2. самотійно,
3. в парах.

Всі три види роботи представлені в подальших напрацюваннях. Метою цього було розвинути в студента вміння комунікувати в групах, з партнером та самотійно, знаходити спільне вирішення проблеми та вміти слухати.

Тестування розроблені самостійно до кожного уроку підручника “Яблуко”, до уваги під час складання цих тестів бралась:

1. лексика та граматики до розділу,
2. накопичувальна стратегія знань студента.

Перед тим як описувати, аналізувати та пояснювати кожен вид вправ до дванадцяти уроків в підручнику “Яблуко”, потрібно детальніше описати декілька важливих аспектів, а саме: пояснити які є види запитань у вправах на говоріння, ознайомлення з корпусом української мови ГРАК та його мета та переваги, а також про анімацію у вправах, наскільки важлива якісна картинка..

Існує п'ять різних видів створення питань. Для початку розпочати потрібно з першого виду, який має назву “загальні питання” або ще такий вид називають “закриті питання”, відповідь на такі питання можуть бути лише “так” або “ні”. Найлегший тип питань, так як відповідь на нього максимально коротка та не розгорнута. Приклад такого питання: “Ти ходиш в зал кожного тижня?”. Відповідь буде позитивна “так” або негативна “ні” Такий вид не вимагає від учня багато інформації у відповідь, достатньо відповісти тільки “так” або “ні” і відповідь буде зарахована. Та і в принципі до таких питань мало що можна придумати аби розвинути думку. Мета таких питань перевірити, чи розуміє учень питання, яке йому поставлено та чи може він дати коротку відповідь негативну або позитивну. Також відповіді можуть бути з модальними дієсловами(могти, мусити, тощо). До закритих питань також належать альтернативні та неальтернативні питання. Альтернативний вид питань припускає декілька відповідей, з яких особа повинна обрати один. До прикладу питання “Чи маєте ви рідного брата?”, для відповіді подаються такі варіанти “так, маю”, “ні, не маю”. В усному мовленні варіанти

відповіді не подаються, проте у письмовій формі такі варіанти цілком можливі. Неальтернативні питання не обмежені однією чи двома варіантами відповіді на питання. Наведемо приклад неальтернативних питань “Чи можна зробити вареники з картоплі, вишні або буряка?”, у відповідь на це питання особа обирає із запропонованих вами продуктів ті, які на її думку є правильною відповіддю та відповідає “Вареники можна зробити з картоплі та вишні”. Таким чином можна помітити різницю між альтернативними та неальтернативними видами питань. [12]

Відкриті питання дещо відрізняються від закритих питань. Спочатку, потрібно сказати, що таке в загальному відкриті питання та в чому їх різниця від закритих або іншими словами загальних питань. Отже, відкриті питання - це питання, які починаються з таких слів як: що, як, коли, чому, скільки, тощо і вимагають після себе розгорнутої відповіді. До прикладу питання “Як думаєш, яку оцінку ти сьогодні отримав на уроці?”, вимагає від співрозмовника особисту думку на ситуацію, подію, тощо. Тобто відповідь у вигляді “так” або “ні” не підійде, так як воно не дасть повної відповіді і буде звучати недоречно. Співрозмовник, який відповідає на питання повинен поділитись особистими переживаннями, або мотивами, думками, поглядами тощо. Таким чином розмова виглядає не як монолог, а як діалог між двома людьми, з різними або схожими інтересами. Існують різні види відкритих питань, зокрема це питання до підмета або до присудка. На приклад, до підмета питання будується таким чином, що на першому місці стоїть питальне слово “хто” або “що” далі йде дієслово та другорядні члени речення. Приклад такого питання “Хто сьогодні був черговим?”, точної відповіді на відкриті питання немає, тому все залежить від співрозмовника, що саме він відповість у відповідь на питання. В таких питаннях якраз навпаки недоречні будуть короткі відповіді “так” або

“ні”. Адже в питанні закладається мета розпитати в співрозмовника більше.

Отже, закриті питання не вимагають від співрозмовника відповіді з особистою думкою на певну тему, зачасту такі питання обмежують людину у висловленні своєї думки, на противагу цьому відкриті питання розроблені з метою отримати від людини цілісного коментаря стосовно чогось/когось. Поставити таке питання можна до підмета, а також до присудка.

Під час створення вправ для підручника “Яблуко” на допомогу прийшов корпус ГРАК, у якому вміщено велику кількість синонімів, антонімів до слів, а також приклади використання того чи іншого слова в контексті. ГРАК - це генеральний регіонально анотований корпус, в якому зібрані понад сорок мільйонів текстів українською мовою. Почати потрібно з того, що таке корпус та яка його мета загалом. Отже, корпус - це структура, в якій вже як сказано вище зберігається велика кількість цікавих україномовних текстів. Мету корпусу неможливо точно описати, адже він виконує багато функцій для різних цілей.

Якщо говорити щодо складання тестів та підручників, то саме корпус дуже допомагає авторам та полегшує їхнє життя, в тому плані, що з багатьох питань автори можуть звернутись у ГРАК. зокрема:

1. При виборі найчастотнішого за вживанням слова у синонімічній парі.
2. Приклади керування.
3. Спільнокореневі слова.

Синоніми та антоніми це дуже важлива річ, під час вивчення іноземної мови, адже як в будь-якій мові потрібно мати великий лексичний

запас, який буде складатись не лише з великої кількості різних слів, але й із синонімів та антонімів. Для того, щоб розповідь особи була цікава та не крутилась лише навколо одних і тих самих слів, потрібно мати в запасі кілька слів синонімів, які б допомагали розбавити текст та зробити його більш цікавим. Великий внесок у цей корпус роблять студенти Українського Католицького Університету, які шукають тексти, яких ще немає в корпусі, та додають їх.

Наступна тема, яку також цікаво описати перед тим, як подавати певну кількість зроблених вправ, це анімація у вправах, завдання з картинками. Існує багато ідей як розробити вправи щоб вони були цікавіша корисні, а учень отримував задоволення та досвід під час їх виконання. Картинки це один із способів зацікавити студента. Деколи такі вправи є корисні для людей із зоровою пам'яттю, до прикладу людина з'єднує слово з малюнком та запам'ятовує вивчене слово або людині представлені картинки а під ними фрази або слова з пропущеними літерами, людина повинна подивитися на малюнок подумати яке слово може бути та вписати його. Проте це все вправи на письмову частину. Зображення також використовують і для усної частини. До прикладу вправа, в якій потрібно описати все, що знаходиться на зображенні або придумати історію до того, що учень бачить на картинці. Таким чином учень закріплює вивчену граматику або слова. Важливим аспектом в таких вправах з картинками є якість зображення та зацікавлення. Картинка повинна викликати інтерес в учня і тим самим закарбуватись в пам'яті. Якщо поглянути на картинки в підручниках англійської мови можна помітити наскільки красиві зображення використанні у вправі. Неважливо чи картинка кольорова у підручнику, чи чорно-біла в робочому зошиті вони все рівно виглядають якісно та гарно. Часто автори англійських підручників додають картинки в розділи читання або граматики. До прикладу урок починається з подання

граматики. Автори використовують такий метод, що спочатку вони подають діалог на початку уроку, тим самим показують як саме може використовуватись граматика, про яку далі піде мова та до цього діалогу вони прикріплюють картинку, на якій двоє людей спілкуються між собою. Тим самим зацікавлюючи учня. Анімація відіграє важливу роль у створенні підручників. В своїй структурі обов'язковим є дизайн сторінок, щоб на кожній сторінці була бодай одна картинка.

Отже, переходячи до аналізу вправ, варто сказати, що кожна вправа розроблена на основі поданої лексики та граматики. З урахуванням можливостей людини на певному етапі вивчення мови.

Вправа 1.1

До першого розділу запропоновано таку вправу на говоріння, під час якої студент повинен задіяти певну лексику до розділу та розіграти діалог з сусідом по парті. Під час такого виду завдань студенти намагаються самостійно скласти власні питання по темі, задіюючи певну граматику та лексику. Діалог не повинен тривати більше ніж хвилина. Активність полягає наступним чином, двоє людей мають час приблизно до 5 хвилин, за цей час вони повинні знайти спільну мову між собою, обговорити питання, які будуть ставити один одному, відповісти на них та змогти запам'ятати весь діалог. Після цього обидвоє виходять на середину класу, вчитель ставить таймер на 1 хвилину, за цей час учні намагаються без листочка та додаткових підказок поставити та розіграти прорепетирувану сценку-діалог. Таким чином студенти тренують пам'ять та навички знаходити вихід в раптових ситуаціях.

Вправа 1.2

В другій вправі задіяно певну кількість дієслів, які є представлені авторами до першого розділу. Мета завдання полягає у наступному:

навчити студента відмінювати дієслова, вміти говорити про себе, креативно думати та створювати речення використовуючи обов'язкові слова до вправи. Така вправа також підходить для знайомства в групі, так як студент представляє себе, говорячи про свої вміння, вподобання і тому подібне.

Важливо щоб студент вмів говорити про себе. Часто в компанії чи щось нас просять розповісти про себе. Така вправа допоможе людині бути готовою до таких питань, розповісти про себе цікаво так щоб зацікавити співрозмовників.

Вправа 2.1

Перша вправа до другого розділу полягає у тому, що студенти працюють в парах. За приклад до завдання усної частини, вони повинні брати текст, який був запропонований для читання. Таким чином під час активності студентів до увагу знову береться текст, який вже був попередньо прочитаний. Для кращого запам'ятовування та засвоєння корисних фраз з тексту я пропоную використати ті ж самі фрази у своїх особистих інтерв'ю.

Мета даного завдання полягає у можливості проявити себе, уявити себе на місці журналіста або на місці зірки, в якій беруть інтерв'ю. Порив ідей не обмежує учня. Тим самим показуючи та розвиваючи власні ідеї для створення питання чи відповіді. Лексика у такій вправі не обмежена, студент використовує власний словниковий запас, намагаючись зробити коректні та цікаві питання. Під час створення цього завдання обов'язково вказати час в якому учень повинен виконати вправу.

Вправа 2.2

У другій вправі до другого розділу, розроблено завдання , в якому робота повинна проходити в парах, а також працювати потрібно з двома таблицями. Важливо, що лексика подана одразу, студенту не потрібно шукати потрібні йому слова в словнику, щоб створити своє речення. Цей вид завдань допомагає людині краще опрацювати пройдений матеріал, закріпити вимову слів та їх написання. Найкраще підійде ця вправа для тих, у кого розвинена більше зорова пам'ять.

Вправа 3.1, 3.2

До третього розділу представлено також дві вправи. У цих вправах увага сконцентрована лише на вмінні людини фантазувати та мислити. Таким чином задіюючи словник, учень повинен описати та охарактеризувати те, що б він хотів або мріяв отримати. Завдання ускладнено граматичною складовою вправи. Важливо не лише задіяти поданий словник слів, а також застосувати граматичні конструкції з третього уроку. Робота відбувається в парах. Один студент розповідає іншому, а потім навпаки. Для того щоб отримати впевненість про те, що студент точно ознайомився та запам'ятав промову свого сусіда, завершальним акордом є те, що кожен учень повинен переказати розповідь свого партнера. Таким чином особа розвиває свої навички запам'ятовування і намагається логічно та послідовно побудувати свою думку. Вправа-діалог важливий компонент у говорінні. Під час такого виду вправ, людина розвиває свої навички спонтанно знаходити вихід із ситуації. Вправа 3.2 вимагає аби двоє студентів утворили діалог, розігруючи сценку, під час якої один студент - офіціант, а другий - клієнт. На підготовку до цього завдання дається час до 5-ти хвилин, після чого двоє учнів повинні презентувати те, що підготували протягом зазначеного часу. На презентацію своїх старань учні мають час також до 5-ти хвилин.

Вправа 4.1

Філософія першої вправи до четвертого розділу така: студенту дається завдання, яке включає в себе не лише говоріння але й повторне прочитання написаного вище тексту. На основі прочитаного учень повинен сам пороздумувати та скласти 10 своїх правил до завдання.

Вправа 4.2

У цій вправі велика кількість слів для використання, головна увага приділена тому, наскільки вправно учень володіє новою лексикою, може їх використовувати в тексті та упорядковувати. Складність полягає у великій кількості слів, а також і у тому, що ці слова потрібно поставити в речення та провідміняти у тих відмінках, які повинні бути. На таке завдання дається довга підготовка та можливість учня зробити нотатки, якими він може користуватись під час своєї публічної промови.

Вправа 5.1

У завданні представлені вибірккові фото, учень повинен спочатку без допомоги словника згадати та сказати назви того, що на фото, якщо ж ні тоді з допомогою словника до п'ятого розділу. Для того, щоб грамотно почати речення, на допомогу пропонуємо таку фразу: “На малюнку я бачу...” і так далі.

Вправа 5.2

Тематика вправи схожа до тих, що були подані вище. Різниця полягає у темі, по якій потрібно зробити завдання. В даному випадку розвиваємо креативність студента, просимо його придумати та описати своє місто. Студент має право користуватися словником. Головним завданням є використання якомога більше граматичних конструкцій до п'ятого уроку.

Вправа 6.1 та 6.2

Дві вправи схожі за своєю будовою та стилем. У цих вправах ціль полягала у тому аби захопити якомога більше лексики, таким чином, щоб студент говорив і запам'ятовував вимову дієслів доконаного та недоконаного виду. Згодом, для того щоб більше пропрацювати матеріал, так як слів багато, я добавила додаткове завдання у вигляді створення діалогу студентами. Вправа 6.1 та 6.2 наповнена великою кількістю лексики зі словника, також у вправі увагу приділено і граматиці, яка міститься в даному уроці. Філософія моїх двох завдань полягає у тому, щоб вмістити в них багато лексики для повторення. Для того, щоб слова відклались у голові, нам потрібно їх часто вживати або принаймні бачити, таким чином, заповнивши вправи стількома словами/дієсловами, я сліую правилу номер два - бачити. У цьому випадку студент навіть не використовуючи всі подані слова, а лише переглядаючи їх, буде згадувати їхнє значення, таким чином тренувати пам'ять.

Вправа 7.1

Промова на велику публіку - чудовий спосіб навчитись говорити грамотно та цікаво. Зацікавити слухачів та подати інформацію ґрунтовно та чітко. Структурованість - найголовніша річ у промові. Виклик студенту може створити аудиторія та недобре написана промова. На цю вправу студент має 10 хвилин аби використати лексику зі словника, граматику, придумати власний пристрій, який вимагається у завданні, після цього структурувати це все не лише в голові але й на папері. Важливим у цьому завданні є використання граматики та словничка до сьомого уроку . Цей вид вправи я запропонувала саме в говорінні, так як вважаю, що такі промови добре розвивають навички зв'язності речень. Можна було б таку тему запропонувати для есею, проте завдання усної частини полягає у тому, що учень не має часу на написання цікавого есею чи звернення по допомогу до інтернету.

Вправа 7.2

У цій вправі знову ж таки задіюється двоє учнів. Завдання полягає у тому, що один учень повинен пояснити якомога більше картинок, які бачить, а інший повинен ці картинки відгадати. Ця вправа ускладнена тим, що часу обмаль. На цю вправу дається всього лиш одну хвилину. За цей час студенти повинні набрати якомога більше балів, відгадавши якомога більше слів. Такого роду завдання допомагають розвивати швидкість думки та слова. Зокрема, студент таким чином вчиться швидко реагувати та справлятися з багатьма задачами в голові. Спочатку завжди важко, в голові літає велика кількість різних слів, ніби і знаєш як це пояснити, а ніби й не можеш підібрати потрібних слів. Не все виходить з першого разу,

Вправа 8.1

Схоже завдання до восьмої вправи. Лексика та граматики відрізняється. По власному досвіду знаю як важко часом буває людині пояснити щось, що проілюстроване на малюнку. Начебто розумієш що відбувається, а слів відповідних в голові немає. Для того щоб вміти красиво описувати малюнки, ситуації тощо потрібно багато практики та словникового запасу. Усні завдання не так подобаються студенту як письмові. В більшості випадків студент не звертає уваги на такі завдання під час самостійного опрацювання, так як вважає їх лишніми та непотрібними. Проте такий вид вправ допомагає учню, з кожним разом все краще підбирати потрібні слова та складати речення.

Вправа 8.2

Ще один метод потренувати усні навички студента, наведений в цій вправі. Учень має можливість самостійного опрацювання вивченого матеріалу, ця вправа не вимагає контролю вчителя. Таке завдання допомагає людині краще засвоїти вивчений матеріал та застосувати

лексику. Головним завданням є закріпити вивчений матеріал, а також використати слова не лише з даного уроку, а загалом. Цікаво аби студент не використовував інші джерела інформації, які б слугували підказкою. В таблиці міститься вся потрібна інформація, все інше студент повинен виконати сам, зокрема і те, в якому відмінку поставити іменник аби він був узгоджений з дієсловом. Так як учень вже був ознайомлений з відмінками іменника, ця вправа розрахована на накопичувальні знання студента, які він повинен пригадати в цій вправі. Підказок граматики вправа не містить, аби студент посилався на власні попередньо вивчені знання. Зачасту проста банальна вправа може мати дуже хороший результат. Необов'язково придумувати надто складні та незрозумілі вправи для студента.

Вправа 9.1

У спілкуванні з іншим співрозмовником важливо вміти висловити свою думку про різні речі. Не дивно, що часто при складанні іспиту на визначення рівня мови студент не вміє виразити свою думку. Причини такого полягають у малій кількості інформації на різні теми, а також у тому, що студент повинен висловити свою думку, проте не має достатньо досвіду. Отже, дане завдання допомагає людині виразити свою думку на певну тему. Підручник повинен готувати людину до проходження різних тестувань, щоб людина була готова поговорити та дати відповідь на будь-які питання. На допомогу тому щоб висловити свою приходять різні фрази, з яких часто починає студент виражати свою думку. Практика це найкраще, що може бути. Учню може здаватись нудним та неважливими, те що в кожному уроці автори просять учня поговорити та розповісти щось на подану тему, проте після постійної практики учень буде і сам помічати наскільки легко стає виражати свою думку.

Вправа 9.2

Тип другого завдання з використанням фото, допоможе студентам навчитись комунікувати між собою та прислухатись до думки ближнього. Ціль цього завдання навчити студентів домовлятись, а також не читати вже подану історію, а вміти творити власну. Зазначена кількість речень, для того щоб студенти вміли в певну кількість речень вкластись зі своїми ідеями.

Вправа 10.1

Завдання створено з метою закріпити подані слова до розділу та граматику. На допомогу студентам подано дві таблиці з фразами та словами для лікаря, та для пацієнта. В цій вправі учні мають можливість показати свої вміння, побудувавши цікавий діалог на життєву ситуацію. Я намагалася скласти такі завдання, які б пригодились учню в реальному житті. У цьому уроці є дуже багато лексики, не всю лексику можна захопити під час вправ на говоріння. У цьому завданні пропонується повторення важливих фраз та слів.

Вправа 10.2

Мета цього завдання полягає у тому, щоб учень закріпив вивчену тему в уроці, у цій вправі це минулий час, йому подається початок розповіді, яку він повинен розвинути та розповісти про себе. Якщо вправа 10.1 була зроблена для того, щоб людина закріпила подану лексику, то вправа 10.2 розрахована на вивчення граматики в уроці. Для іноземця граматика української мови є складна, в більшості випадків через те, що в деяких мовах не має відповідних тем, проте полегшення для студента є у тому, що принаймні часів в українській мові всього лиш. На відміну від англійської мови де кількість часів складає шістнадцять. Отже, ціллю цього завдання є перевірити як учень зрозумів матеріал уроку.

Вправа 11.1

Схожа вправа чекає на студента і в цьому уроці. Вправи на складання діалогу найбільш вдалі для закріплення знань студента. Комунікативність це одна з головних функцій. Під час створення вправ до уваги потрібно брати те, що під час діалогу найкраще можна помітити чи може учень доречно застосувати граматичні конструкції вивчені в даному розділі або в попередніх.

Вправа розроблена на практику говоріння з партнером. Вимова в кожній людини є різною, через це важливо також не комунікувати весь час лише з однією людиною, а міняти партнера, з яким потрібно скласти діалог. До кожного уроку варто робити різні вправи на усну частину, так як не можна зосереджувати свою увагу лише на одному типі, до прикладу складання діалогу. Вправи повинні варіюватись та не бути однаковими.

Вправа 11.2

Зчасту такий вид вправ, в яких потрібно додумувати подану історію, не подобаються студентам під час вивчення іноземної мови. Проте з часом та з досвідом розуміється наскільки це хороша практика відтворювати та доповнювати сюжет, опираючись на особисті знання та фантазію. Все залежить від учня та бажання. Вправи на говоріння розвивають комунікативні навички людини. Якщо теоретичні знання перевіряються в письмових вправах, то з говорінням так не вийде. Для того щоб висловити свою думку потрібно сказати. Спочатку завжди важко, з часом все набирає досвіду та вміння. В даній вправі поданий початок історії написаний з певними граматичними конструкціями та лексикою. Завдання учня попрацювати в парі зі своїм партнером та придумати продовження цієї історії. Важливим нюансом є робота в парах з метою навчити учнів знаходити спільну мову, домовлятись та знаходити баланс в ідеях. Як говориться одна голова добре, а дві ще краще, так само і тут

багато ідей не буває, а робота в парі з партнером допомагає людині і почерпнути чогось нового один від одного, і зможти проявити себе.

Вкінці вказаний орієнтовний час за який об двоє повинні придумати історію, керуватись учні повинні терміном за який потрібно створити історію, а також розповісти її для всього класу, максимальна та мінімальна кількість слів, в цьому завданні поданий оптимальний варіант у розмірі п'ятнадцяти речень як мінімум, максимуму у цьому завданні немає, головна ціль слідкувати за часом та грамотно розподілити час на все.

Вправа 12.1

Це завдання полягає у тому, щоб навчити учня виражати свої емоції, а також практикувати свій лексичний запас слів не лише до поданого уроку а загалом. Таким чином людина має обмеженні у вигляді 15 речень та часу для розмови до 2 хвилин.

Під час презентації своєї розповіді, учень повинен грамотно скласти реченні розказати про свої почуття та коли саме вони в нього з'являються та чому, з метою краще закріпити вивчені слова почуттів, учень повинен бути уважним до інших та запам'ятати розповідь свого сусіда. Після цього переказати коротко про його емоції, почуття. Важливим нюансом є те, що учень не має права робити нотатки та пізніше використовувати їх.

Вправа 12.2

Завдання, яке запропоновано в цій вправі, складається з декількох частин. Для початку завдання полягає у тому, що учень повинен подивитися короткометражний фільм, після цього розповісти про нього, враховуючи всі деталі, які були згадані. Розповідь не повинна бути у вигляді плану. Речення повинні бути пов'язані між собою та складати цілісну розповідь, у цій вправі вже дозволяється робити нотатки та використовувати їх пізніше під час промови. У завданні подані всі основні

аспекти, на які учень повинен звернути увагу під час свого виступу. Важливо у вправах писати час, за який потрібно розповісти свою історію, а також мінімум слів або речень. Такі обмеження допоможуть учню в майбутньому правильно розподілити свій час, до прикладу на тестуванні де також потрібно розповісти на задану тему чи завдання та вкластись в хвилину або дві. Такі вправи у книжках розраховані на те, що така практика стане у нагоду в майбутньому.

Це завдання розраховане на самостійну роботу. Проаналізувавши дві книжки Solutions Upper-intermediate та English file Upper- intermediate, можна дійти до висновку, що підручники складені дуже грамотно з урахуванням кожного виду роботи і в парах, і в групах і самостійно. Немає такого, що один вид роботи частіше зустрічається аніж другий. Під час аналізу можна помітити, що до кожного розділу завдання полягають у самостійному опрацюванні, в групах та з партнером.

ВИСНОВКИ

Отже, в даній роботі проаналізовано п'ять популярних видів англомовних тестувань для іноземців: TOEFL, IELTS, TOEIC, PTE, Cambridge, їх структуру та вправи на говоріння, також було зроблено детальний аналіз завдань на перевірку усної частини у підручниках English File Upper-intermediate і Solutions Upper-Intermediate. Ці матеріали послуговували хорошим прикладом для створення особистих вправ, пропонованих в другому розділі цієї роботи. У другому розділі подано коротку інформацію про підручник “Яблуко”, проаналізовано та охарактеризовано, які це закриті та відкриті види запитань, в чому їх різниця, та яка їх роль. Увагу приділено також і анімації у вправах, пояснено яка роль картинок у вправах на говоріння та чому це важливо. Останнім пунктом з яким було ознайомлено це ГРАК. Корпус, до якого не однорзово було звернено по допомогу під час складання вправ на усну частину. Розроблено по дві вправи до дванадцятьох розділів підручника “Яблуко”.

Запропоновані вправи в додатку розраховані на накопичувальні знання студента. Різні по складності, а також різні за структурою. Завдання були розроблені для закріплення граматики, а також лексики. Кожна вправа має пояснення своєї філософії у розділі 2. В цьому розділі більш детально описано кожную вправу та суть завдання.

ЛІТЕРАТУРА

1. [1] Поняття мовної компетенції. [Електронний ресурс] - Режим доступу : URL: <http://www.educationua.net/silovs-648-1.html> *EducationUA*. (дата звернення: 03.05.2021).
2. [2] Озерян Ольга. Що таке мовленнєва компетенція?. *СОНЯХ ПОВЕРТАЄТЬСЯ ЗА СОНЦЕМ*. [Електронний ресурс] : URL: https://sonyah.blogspot.com/2011/10/blog-post_27.html?m=1. (дата звернення: 01.03.2021).
3. [3] Комунікативна компетентність, її складові. *Pidru4niki*. .2018 [Електронний ресурс] - Режим доступу : URL: https://pidru4niki.com/90380/sotsiologiya/komunikativna_kompetentnist_skladovi (дата звернення: 01.02.2021).
4. [4] Мілінчук Ольга. Які іноземні мови треба вчити?. *ЗНО ОНЛАЙН 2021 || Підготовка до ЗНО-тестів – актуальні бази 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 безкоштовна реєстрація || ZNOClub*. [Електронний ресурс] - Режим доступу : URL: <https://znoclub.com/pidgotovka-do-zno/335-yaki-inozemni-movi-treba-vchiti.html> (дата звернення: 08.02.2021).
5. [5] Патрікеєва Наталія. Все, що потрібно знати про TOEFL – Студвей. *Студвей*. [Електронний ресурс] - Режим доступу : URL: <https://studway.com.ua/toefl/> (дата звернення: 23.04.2021).
6. [6] Cambridge ESOL | Cambridge exams | English knowledge checking. *Образование за рубежом | Обучение за границей с UniPage*. 2013 [Електронний ресурс] - Режим доступу : URL: https://www.unipage.net/en/exam_cambridge (date of access: 28.03.2021).
7. [7] Davies P. A., Falla T. Solutions Upper-Intermediate. Oxford University Press, 2017. 128 p.

8. [7] Davies P. A., Falla T. Solutions Upper-Intermediate. Oxford University Press, 2017. 144 p.

9. [8] TOEIC – test of english for international communication. *Образование за рубежом | Обучение за границей с UniPage*. [Электронный ресурс] - Режим доступа : URL: https://www.unipage.net/en/exam_toEIC (date of access: 15.01.2021).

10. [9] PTE exam | Pearson Tests of English | All about the test. *Образование за рубежом | Обучение за границей с UniPage*. [Электронный ресурс] - Режим доступа : URL: https://www.unipage.net/en/exam_pte (date of access: 03.03.2021).

11. [10] Oxenden C. New english file : upper-intermediate: student's book. Oxford University Press, USA, 2008. 160 p.

12. [11] Бурак М. Методика створення сучасного підручника з української мови як іноземної (на прикладі нового навчально-методичного комплексу "Яблуко") / М. Бурак // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. - 2015. - Вип. 11. - С. 40-49. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Timvum_2015_11_8.

13. [12] Добренькое В . I., Кравченко А.И.. Методи соціологічного дослідження: Підручник. - М.: ИНФРА-М,. - 768 с. - (Класичний університетський підручник)., 2004. – С. 298-307 [Электронный ресурс] - Режим доступа : URL: <http://socio.125mb.com/zakryityie-otkryityie-voprosyi-17607.html>

14. [13] IELTS Speaking вопросы на экзамене. *Подготовка к IELTS | IELTS portal*. 2007 [Электронный ресурс] - Режим доступа : URL: <http://ieltsportal.ru/menu/show/200> (дата звернення: 04.03.2021).

15. [14] Ielts устный тест №1, английский устный тест ielts - lenglish.com. *Самостоятельное изучение английского языка онлайн и бесплатно - lenglish.com*. 2012 [Электронный ресурс] - Режим доступа : URL: <https://lenglish.com/tests/ielts-50.html> (дата звернення: 18.11.2020).

16. [15] IELTS Exam - Exam structure, duration, scores. *Образование за рубежом | Обучение за границей с UniPage*. [Електронний ресурс] - Режим доступу : URL: https://www.unipage.net/en/exam_ielts (date of access: 08.05.2021).
17. [17] Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики [Текст] : підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : Академія, 2009. – С. 340-350
18. Вторникова Ю. С. Комунікативна компетентність у структурі ключових компетентностей громадян Європи / Ю. С. Вторникова // Витоки педагогічної майстерності : збірник наукових праць. – Полтава, 2011, – С. 80-100 с.
19. Туркевич О., Палінська О. Крок 1 (українська як іноземна) : підручник. 2-ге вид. Львів : Львів. Політехніка, 2014. 104 с.
20. Данута Мазурик. Українська мова для іноземців. Крок за кроком : підручник. Харків : Фоліо, 2017. 288 с.
21. Палінська О. Крок 2 (українська як іноземна) : підручник / ред. І.Ключковська. Львів : Дон Боско, 2014. 160 с.

ДОДАТКИ

Тестові вправи на перевірку компетенції говоріння

Вправа 1.1

Попрацюйте в парах. Складіть та порепетируйте діалог з вашим партнером, під час якого ви дізнаєтесь про те, як ваш партнер проводить свій вільний час. Виконайте завдання наступним чином, вийдіть на середину класу, покажіть поставлений вами діалог (тривалість до 1 хвилини). Використайте якомога більше фраз з таблички у вправі 1, на сторінці 8.

грати у футбол, грати в комп'ютерні ігри, гуляти, грати на гітарі, дивитися телевізор, займатися спортом, кататися на велосипеді, сидіти в інтернеті, подорожувати, ходити в гості, проводити час з друзями, ходити в кіно

Вправа 1.2

Попрацюйте в групах. Розкажи про себе своєму сусіду, а той повинен запам'ятати та переповісти далі декілька цікавих фактів про тебе. Використовуйте дієслова з таблиці нижче. Речення повинні бути в теперішньому часі та містити не більше 6-ох слів, кількість речень 15.

божеволіти, вважати, відбуватись, відчувати, завантажувати, залишатися вдома, знайомитися, їздити за кордон, називати, намагатися, обідати, сидіти годинами за комп'ютером, складатися, снідати, створювати, триматися на вершині, шукати

Вправа 2.1

Попрацюйте в парах. Уявіть себе на місці журналіста чи зірки. Розіграйте діалог-інтерв'ю зі своїм партнером, ви журналіст, ваш партнер відома зірка або навпаки. За приклад питань чи відповідей беріть інтерв'ю зі Святославом Вакарчуком. (обсягу завдання немає). У своїй розмові обов'язково використайте такі фрази: *Важко сказати..., зустрічатися наживо..., я терпіти не можу..., однаково..., страшенно..., ясно...*. Інтерв'ю повинне складатись з 6 ох питань та відповідей на них.

Вправа 2.2

Попрацюйте в парах. Розкажіть сусіду про декілька видів магазинів, вказаних в *таблиці а)*, а також підберіть предмети, які можуть в них продаватись з *таблиці б)*

таблиця а)

зоомагазин
квітковий магазин
комп'ютерний магазин
продуктовий магазин
ювелірний магазин
канцтовари (канцелярські товари)
спорттовари
магазин взуття
магазин електроніки
магазин іграшок
магазин косметики
магазин одягу
магазин сувенірів

кіоск
книгарня
супермаркет

таблиця б)

вазонок
вечірка
газета
краватка
кільчики
листівка
мишка
надувні кульки
папка
помада
парфуми
роликові ковзани
футболка
новосілля
дарувати / отримувати подарунки
картон
курча
дірка
стрічка
паперовий літачок

паперовий кораблик

м'яка іграшка

прикраса

печиво

тапочки

тарілка

тост

Вправа 3.1

Розкажіть про свій подарунок мрії. В розповіді використовуйте конструкції з Знахідним відмінком. Поясніть чому для вас цей подарунок важливий та від кого ви б хотіли його отримати. У своїй розповіді використайте всі нижче згадані фрази:

Загалом, я вважаю, ...

Мені здається, що ...

На мою думку, ...

По суті, ...

Правду кажучи, ...

Проблема в тому, ...

Як на мене, ...

Вправа 3.2

Обід в ресторані.

Попрацюйте в парах. Розіграйте діалог, в якому ви офіціант, а ваш сусід клієнт. Придумайте діалог-скаргу. На допомогу вам придуть дві

таблиці з фразами та словами. Час на підготовку до 5-ти хвилин, час на презентацію не більше 5-ти хвилин. Кількість слів необмежена.

закуси, салати

перші страви

на перше

другі страви

на друге

гарнір

десерт

на десерт

напої

щось пити

вільний столик

замовлення

келих

вершки

відбивна

голубці

деруни

млинці

морозиво

оселедець

риба на грилі

родзинки

стейк з яловичини

стейк зі свинини

чорнослив

шашлик

юшка

(не)газована вода

трав'яний чай

напівсолодке вино

горілка

без перцю

нежирний

смажений

тушкований

Проходьте за мною.

Принесіть відразу рахунок.

Скільки з мене / з нас?

Що ви можете порадити?

Вправа 4.1

За допомогою тексту: Як поводитися в гостях, щоб вас запросили знову, складіть та розкажіть про свої 10 правил поведінки в гостях. Використайте лексику подану в тексті.

Вправа 4.2

Розкажи про країну твоєї мрії та навпаки про країну, в якій ти б ніколи не хотів опинитись. Країни можуть бути придумані тобою, дай їм назву та опиши, що саме в них відбувається. Уяви себе на місці президента цієї країни. Промова повинна тривати до 10 хвилин. Використовуй слова подані в таблиці.

батьківщина
біженець
відновлення
військо
влада
бути під владою
перейти під владу
опинитися під владою
доля
досвід
жертва
житель
мешканець
засновник
лісоруб
союзник
стаття
страх
табір
жорстока дисципліна
літній професор
масові депортації
небезпечна пригода
невдала спроба
незалежна держава
неправдиве звинувачення
обмежені можливості
переміщена особа

смертна кара
боротися проти
воювати на боці
воювати у складі
напасти
вивезти
вирішити
відновити
відпливти
впіймати
вступити в університет
дізнатися
добратися
емігрувати
заарештувати
забрати
зарахувати на навчання
змушувати
наголошувати
найнятися працювати
отримати добру освіту
отримати повідомлення
пережити
посилитися
потрапити
прагнути
проводити навчання
сприйняти з полегшенням

стати успішним у житті

утекти

всесвітньо відомий

Вправа 5.1

Попрацюйте в парах. Розіграйте діалог “в магазині” продавець-покупець. Використайте граматику узгодження іменника з числівником, а також лексику, яка є подана в уроці.

Вправа 5.2

Назви, що ти бачиш на малюнках(На допомогу тобі прийде словничок до 5-го розділу)Шукай слова та запам'ятовуй.

Вправа 5.3

Розкажи про своє ідеальне місто. Застосуй слова зі словника до розділу 5. Використай якомога більше іменників, які позначають різні будівлі, заклади тощо. За допомогою таких виразів, опиши де що

знаходиться в твоєму місті. Обов'язковим завданням є використання таких граматичних конструкцій під час побудови речення:

(не)далеко від

біля / коло

довкола

зліва від

навпроти

справа від

Вправа 6.1

Складіть з 10 дієсловами-парами 10 речень. Усно проговоріть їх зі своїм сусідом.

Використовуйте дієслова з таблиці для створення власних речень. Для завдання дається час до 7-8 хвилин. Кількість слів в реченні необмежена.

брати – взяти

викидати - викинути

викликати – викликати

виміряти – виміряти

готувати – приготувати

давати – дати

допомагати – допомогти

купувати – купити

ламатися – зламатися

ловити – спіймати

мити – помити

писати – написати

прасувати – попрасувати
прати – випрати
прибирати – поприбирати
ремонтувати – зремонтувати
смердіти
телефонувати – зателефонувати
чистити – почистити
читати – прочитати

Вправа 6.2

Пригадай форми доконаного виду минулого часу до поданих дієслів недоконаного виду в таблиці. Попрацюйте в парі, склади 10 міні діалогів питання - відповідь зі своїм партнером, використавши два види дієслова.

Приклад:

-Ти береш цю книжку?

- Ні, я вже взяв іншу.

...

брати –
викидати -
викликати –
виміряти –
готувати –
давати –
допомагати –
купувати –
ламатися –

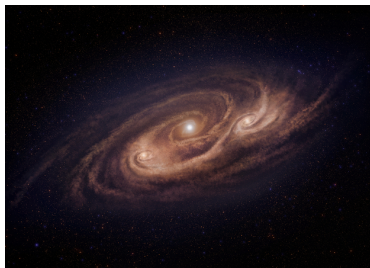
ЛОВИТИ –
МИТИ –
ПИСАТИ –
ПРАСУВАТИ –
ПРАТИ –
ПРИБИРАТИ –
РЕМОНТУВАТИ –
ТЕЛЕФОНУВАТИ –
ЧИСТИТИ –
ЧИТАТИ –

Вправа 7.1

“Мій пристрій буде приносити людям користь у майбутньому” під таким гаслом придумай свій власний технічний пристрій, назви його, намалюй його, опиши та прорекламуй чому саме він зможе допомогти нам у майбутньому. Тривалість реклами 3-4 хвилини. Використай майбутній час недоконаного та доконаного виду.

Вправа 7.2

Попрацюйте в групах. Поясни своєму сусіду, що зображено на малюнку так, щоб він зрозумів і відгадав назву цього пристрою. На відгадування виділяється час 1 хвилина. Вчитель ставить таймер, за цей час один студент повинен описати та пояснити що знаходиться на малюнку, інший повинен відгадати якомога більше картинок за хвилину.

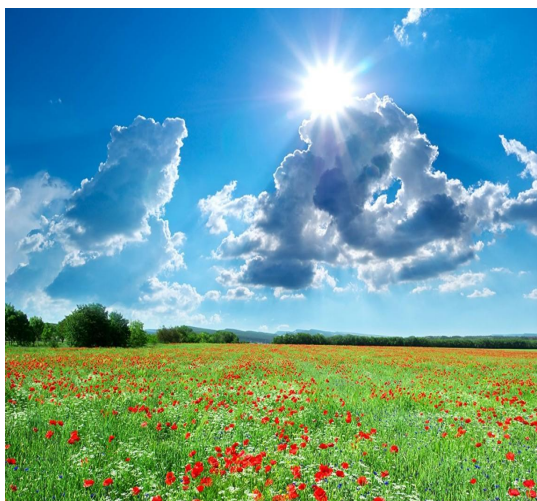
masterdocument.com.ua

Вправа 8.1

Вправа на час

Попрацюйте в групах. Опиши погоду, яку бачиш на картинках. Спитай у свого сусіда, яка погода найбільше йому подобається та чому. Розкажи про свого партнера іншим членам групи.

Вправа 8.2

Склади 10 речень за прикладом, використовуючи слова подані в таблиці нижче.

Моя найкраща подруга є близька мені, але ближча мені є мама

...

вузький – вужчий

близький – ближчий

важкий – важчий
дорогий – дорожчий
високий – вищий
товстий – товщий
добрий – кращий
поганий – гірший
великий – більший
малий - менший

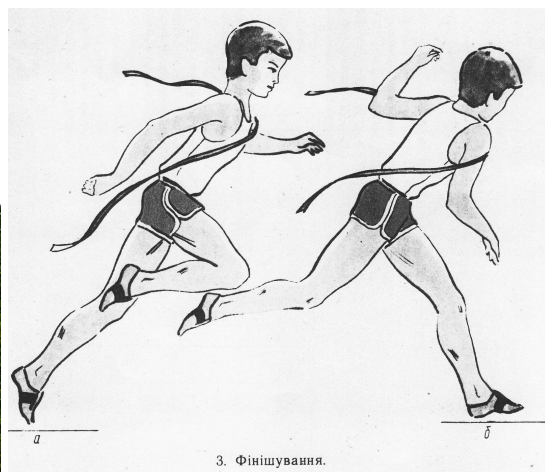
Вправа 9.1

Розкажи, які види транспорту ти бачиш на малюнку, вибери ті які до вподоби тобі, поясни чому, за потребою додай вид транспорту, якого немає на малюнку.

Вправа 9.2

Попрацюйте в парах. Придумайте власну історію про те, що відбувається на фото. Складіть передісторію, кінець запропонуйте придумати своїм однокласниками в класі. Тривалість виступу не більше 4 хвилин, розповідь 15-20 речень

Вправа 10.1

Попрацюйте в парах. Складіть діалог “на прийомі у лікаря”. Використайте слова подані в таблицях нижче.

Таблиця а) для лікаря, таблиця б) для пацієнта

Діалог повинен містити 10 питань та відповідей. Питання повинні бути розкриті. Граматика, яку потрібно використати дієслова модальні: треба, можна, варто, дозволено, заборонено, можу, мушу, маю, повинен.

Таблиця б)

апендицит

вивих

грип

застуда

нежить

отруєння

перелом

пронос

сонячний удар

струс мозку

грудна клітка

лікоть

ніздрі

гіпс

знеболювальні

компрес

краплі

рентген

рідини

таблетки

болить горло

виписати рецепт

зробити аналізи

оглянути

погано почуватися

промивати ніс спеціальними засобами

ворушити

змерзнути

кашляти
нудити
паморочитися
почуватися
приймати
свербіти

Таблиця а)

уникати
поміряти температуру
послухати грудну клітку
приймати антибіотики
уникати
чхати
негайно
У жодному випадку!
приймати
промивати ніс спеціальними

Вправа 10.2

Попрацюй самостійно, склади розповідь про своє дитинство, продовжи початок історії

Коли мені було 12 років я...

Вправа 11.1

Попрацюйте в парах. Розіграйте діалог, в якому Ви розповідаете своєму другу про Ваше бажання. В діалозі використайте такі конструкції:

Хочу, щоб + інфінітив, Умовн спосіб, речення з **Якщо**(Якщо б не він то я б давно вже зробив/ла це домашнє).

Діалог не більше двох хвилин. Орієнтовна кількість реплік - 20

Вправа 11.2

Попрацюйте в парах. Погляньте на зображення придумайте, що саме могло статись на малюнку. Історія на 150-200 слів, час 2-3 хвилини.

Вправа 12.1

Розкажіть про свої емоції, коли і що на них впливає. Запам'ятайте розповідь свого партнера та перекажіть її протягом 2 хвилин. Важливо! Не робити жодних нотаток під час слухання.

Вправа 12.2

Попрацюйте в групах. Подивіться запропонований трейлер до фільму “Скажене весілля”. На основі трейлеру придумайте сюжет фільму та розкажіть його. Промова повинна тривати до 5 хвилин. Час на підготування 15 хвилин.

<https://www.youtube.com/watch?v=ljtlpH2Xzss>